

บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย (Concussion)

สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัยในครั้งนี้มี 3 ประการ

1. เพื่อทราบรายระดับความรู้เกี่ยวกับการจัดทำแผนชุมชนของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือว่ามีความรู้มากน้อยอย่างไร ผลการศึกษาวิจัยที่จะตอบคำถามตามประเด็นนี้ได้คำตอบจากประมวลผลข้อมูลแล้วอย่างชัดเจนดังนี้คือ

- ข้อมูลตามตารางที่ 11 แสดงความหมายของแผนชุมชน
- ข้อมูลตามตารางที่ 12 แสดงประโยชน์ของแผนชุมชน
- ข้อมูลตามตารางที่ 13 แสดงขั้นตอนการจัดทำแผนชุมชน

ข้อมูลจากตารางที่ 11 แสดงความหมายของแผนชุมชน

ผู้ตอบสอบถามร้อยละ 74.0 ตอบเป็นแผนที่ชุมชนที่ชุมชนมีส่วนร่วมคิดร่วมตัดสินใจและร่วมดำเนินการร้อยละ 5.0 แผนที่ทางราชการคิดขึ้นและให้ชุมชนปฏิบัติ ร้อยละ 17.5 เป็นแผนที่ชุมชนกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นร่วมดำเนินการ และร้อยละ 3.5 เป็นที่จะมาพัฒนาในพื้นที่ของชุมชน ไม่ว่าจะคิดขึ้นก็ตามซึ่งตามทฤษฎีความหมายของแผนชุมชนนั้นมี จะเริ่มต้นจากประชาชนในชุมชนคิดขึ้นเอง เป็นอันดับแรกและตัดสินใจที่จะดำเนินการด้วยตนเองเป็นลำดับต่อมา มีผู้รู้ความหมายที่แท้จริงเพียงร้อยละ 74.0 นอกจากนี้เป็นคำตอบที่คลาดเคลื่อนและเข้าใจความหมายที่ผิดพลาดไป

ข้อมูลจากตารางที่ 12 แสดงประโยชน์ของแผนชุมชน

ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 73.0 ตอบประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง ร้อยละ 11 ประชาชนรู้สึกภูมิใจและรู้สึกว่าราชการให้ความสำคัญร้อยละ 15.0 จะได้ทราบว่าจะทำอะไรก่อนอะไรหลังและร้อยละ .5 จะได้รับจ้างผู้รับเหมาซึ่งประโยชน์ของแผนชุมชนตามทฤษฎีการจัดทำแผนนั้น แผนเป็นเครื่องมือขั้นแรกของการเตรียมการเพื่อการพัฒนาชุมชนหมู่บ้าน ให้เจริญหรือการแก้ไขปัญหาให้กับชุมชน มีผู้ตอบแบบสอบถามรู้ถึงประโยชน์ที่แท้จริงของแผนว่า

เป็นเครื่องมือที่นำไปสู่การมีส่วนร่วมการพัฒนาท้องถิ่นร้อยละ 73.0 ส่วนนอกจากนั้นไม่เข้าใจถึงประโยชน์ที่แท้จริงอันเป็นหัวใจของแผนชุมชน

ข้อมูลตารางที่ 13 แสดงขั้นตอนในการจัดทำแผนชุมชน

ผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 47.0 ตามจุดประกายทางความคิด สร้างผู้นำ สร้างอุดมการณ์ ร้อยละ 30.0 ผู้ใหญ่บ้าน กำหนดเป็นประธานโดยตำแหน่งมีหน้าที่พัฒนาหมู่บ้านโดยตรง ร้อยละ 23 การจัดทำแผนชุมชนเน้นบทบาทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เช่น อบต. เทศบาล เป็นต้น ตามทฤษฎีของการจัดทำแผนชุมชนนั้นไม่มีรูปแบบ (Mode) ที่แน่นอนรูปแบบของกรมการพัฒนาชุมชนก็เป็นอย่างหนึ่งรูปแบบของกรมการปกครองกระทรวงมหาดไทยก็เป็นอีกแบบหนึ่งรูปแบบของหมู่บ้านต้นแบบก็เป็นอีกหนึ่งแต่แต่ละรูปแบบก็มีเป้าหมายจุดร่วมที่เหมือนกัน คือ พัฒนาหรือแก้ไขปัญหาให้กับหมู่บ้านชุมชนของตนเอง ขั้นตอนเริ่มจากการจัดให้มีโอกาสพบปะพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกัน ต้องการมีกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความคิด ตีตราจุดทางปัญหาสร้างผู้นำ ตามธรรมชาติ สร้างอุดมการณ์สาธารณะและให้มีจิตอาสามองเห็นปัญหาเห็นความจำเป็นเห็นความต้องการของชุมชนที่แท้จริง ซึ่งมีผู้ตอบแบบสอบถามเข้าใจขั้นตอนเริ่มต้นได้ถูกต้องเพียงร้อยละ 47.0 นอกจากนั้นเข้าใจขั้นตอนผิดพลาดทั้งหมด

สรุปตามประเด็นการศึกษาวิจัยระดับความรู้เกี่ยวกับกรจัดทำแผนชุมชนของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำหนด ในเขตภาคเหนือได้มีความรู้เกี่ยวกับความหมายของแผนชุมชนอยู่ในระดับมากคือ ร้อยละ 74.0 รู้ถึงประโยชน์ของแผนชุมชนว่ามีประโยชน์ต่อชุมชนอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 73 แต่มีความรู้เกี่ยวกับขั้นตอนในการจัดทำแผนชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง คือ ร้อยละ 47 เท่านั้นและที่เหลืออีก 53 ไม่รู้ขั้นตอนการวางแผนชุมชน

2. เพื่อทราบระดับ การมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำหนด ในเขตภาคเหนือว่ามีส่วนร่วมมากน้อยอย่างไรผลการศึกษาวิจัยที่จะตอบคำถามตามประเด็นนี้ได้มีคำตอบจากการประมวลผลข้อมูลแล้ว ดังต่อไปนี้

- ตารางที่ 17 แสดงการรับรู้ปัญหาในชุมชน
- ตารางที่ 19 แสดงการจัดประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน
- ตารางที่ 22 แสดงการตัดสินใจในการดำเนินการในที่ประชุม

ข้อมูลจากตารางที่ 17 แสดงการรับรู้ปัญหาในชุมชนผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 50.5 ทราบปัญหาของชุมชนจากการพินิจพิจารณาด้วยตนเอง ร้อยละ 40.0 ทราบจากประชาชนในหมู่บ้านมารายงาน ร้อยละ 8.0 ทราบจากเจ้าหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาแจ้ง ร้อยละ 1.5 ทราบจากสื่อมวลชน เช่น วิทยุ โทรทัศน์รายงานข่าวตามทฤษฎีระดับการมีส่วนร่วมการรับรู้ ข้อมูลข่าวสารในสังคมหรือการรับรู้ปัญหาต่างๆ ที่เกี่ยวข้องที่มีผลกระทบต่อชุมชน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในตำแหน่งผู้นำหมู่บ้าน (Head Village) ต้องเอาใจใส่และรับรู้ด้วยตนเอง เป็นอันดับแรกและต้องรับรู้ก่อนบุคคลนอกนั้นที่จะรับรู้มีผู้ตอบว่ารับรู้รับทราบปัญหาของชุมชน จากการพินิจ พิจารณาดังตนเองมีเพียงร้อยละ 50.5 และรับรู้หลังจากประชาชนมารายงาน ร้อยละ 40.0 และไม่รู้อะไรเลยต้องให้คนนอกพื้นที่บอกจึงจะรู้มีร้อยละ 9.5

ข้อมูลจากตารางที่ 19 แสดงการจัดประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชนผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 69.0 เป็นผู้เรียกประชุมและจัดเตรียมการประชุมด้วยตนเองร้อยละ 14.5 ได้รับเชิญจากบุคคลอื่นให้เป็นประธานในที่ประชุม ร้อยละ 10.0 เองเป็นเพียงผู้เข้าร่วมประชุมและมีร้อยละ 6.5 เป็นเพียงคิดแต่ยังไม่ดำเนินการใด

การจัดประชุมเพื่อจัดทำแผนชุมชน คือการร่วมปรึกษาหารือแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกันจะเป็นทางเปิดโอกาสให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการคิดการนำเสนอสิ่งที่ดีสู่สังคมผู้ตอบแบบสอบถามซึ่งเป็นผู้นำท้องถิ่นได้ให้ความสำคัญในเรื่องการประชุมและการดำเนินการในบทบาทของผู้นำ Header Village ร้อยละ 69.0 นอกนั้นไม่ได้คิดหรือริเริ่มดำเนินการด้วยตนเอง

จากตารางที่ 22 แสดงการตัดสินใจในการดำเนินงานในที่ประชุมผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 95.0 ใช้การตัดสินใจด้วยมติเสียงส่วนใหญ่ของที่ประชุม ร้อยละ 2.0 ใช้มติของคณะกรรมการบริหาร ร้อยละ 2.0 ใช้ดุลยพินิจของตนเองและร้อยละ 1.0 ไม่ตัดสินใจใดใดเพราะเกรงจะมีปัญหาแตกแยกกัน ทฤษฎีการมีส่วนร่วมที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ถ้าประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมตัดสินใจ (Voll) แล้วประชาชนก็จะให้ความร่วมมือและให้การสนับสนุนอย่างเต็มที่แต่ในขณะเดียวกันในทิศทางที่ตรงข้ามถ้าประชาชนไม่ได้ร่วมตัดสินใจแล้วประชาชนจะไม่ให้ความสำคัญและไม่สนับสนุนโครงการหรือกิจกรรมนั้นผู้ตอบแบบสอบถามได้ให้โอกาสประชาชนมีส่วนร่วมตัดสินใจและนำผลการตัดสินใจ Voll ของประธานไปปฏิบัติถึงร้อยละ 95.0

สรุปตามประเด็นวิจัยระดับการมีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือ ผู้ตอบแบบสอบถามได้รับทราบข้อมูลข่าวสารต่างๆ ในชุมชนของตนเองด้วยตนเองร้อยละ 50.5 และเป็นผู้นำรื้อจัดประชุมจัดทำแผนชุมชน ร้อยละ 69.0 และร่วมตัดสินใจและยึดมติเสียงส่วนมากของประชาชน ร้อยละ 95.0 จากการศึกษาวิจัยในประเด็นนี้

พบว่าผู้นำท้องถิ่นรู้ปัญหาที่แท้จริงของท้องถิ่นเองมีอยู่ในระดับปานกลาง คือ ร้อยละ 50.5 เท่านั้น และแสดงบทบาทเป็นผู้นำในการจัดทำแผนชุมชนหรือให้ความพยายามเพื่อพัฒนาบ้านเมืองของตนเองเพียงร้อยละ 69 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง

3. เมื่อทราบระดับการทำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติของผู้ใหญ่บ้านของผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน และกำนันในเขตภาคเหนือว่ามีกานำแผนชุมชนที่ได้ร่วมกันคิดร่วมตัดสินใจไปปฏิบัติมากน้อยเพียงใดผลการศึกษาวิจัยตามประเด็นนี้ ได้คำตอบจากการประมวลผล ดังต่อไปนี้

- ตารางที่ 29 แสดงการปฏิบัติงานตามแผนชุมชน
- ตารางที่ 31 แสดงการควบคุมงานเพื่อป้องกันการงานซ้ำซ้อนกัน
- ตารางที่ 36 แสดงการปฏิบัติตามแผนชุมชน เมื่อเสร็จสิ้นเร็ว

จากตารางที่ 29 แสดงการปฏิบัติงานตามแผนชุมชน การนำแผนชุมชนไปปฏิบัติเป็นสิ่งสำคัญยิ่งถ้าทำแผนชุมชนได้แล้ว ไม่ได้นำไปใช้ประโยชน์ก็ไม่มี ความหมาย เพราะบ้านเมืองก็ไม่เจริญ ปัญหาที่คงอยู่เช่นเดิมความเดือดร้อนของประชาชน ก็จะมีอยู่อย่างเดิมไปไม่ได้รับการแก้ไขใดใดผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 78.0 ตอบจะทำงานตามที่ได้รับมอบหมายอย่างเต็มที่ ร้อยละ 4.5 จะช่วยเหลือเพื่อนร่วมงานเป็นบางครั้ง ร้อยละ 15.0 จะทำงานตามหลักวิชาและร้อยละ 2.5 จะทำงานตามที่มีคำสั่ง การนำแผนชุมชนไปปฏิบัติหรือไปใช้ประโยชน์นั้น จะนำไปปฏิบัติเองภายในชุมชน หรือนำไปเสนอรับการช่วยเหลือจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือนำแผนไปประสานกับภาคเอกชนหรือร่วมดำเนินการกับหน่วยงานไหนก็แล้วแต่ ประการแรกที่ต้องคำนึงถึงคือ การปฏิบัติตามบทบาทหน้าที่ที่ชุมชนหรือสังคมมอบหมายให้กระทำถ้าปฏิบัติหน้าที่จะทำให้ความสับสนและก้าวก่ายภารกิจของผู้อื่น มีผู้ตอบการปฏิบัติตามหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายร้อยละ 78.0

จากตารางที่ 31 แสดงการควบคุมงาน เพื่อป้องกันการงานซ้ำซ้อนกันจากตารางสรุป ข้อมูลได้ว่า ร้อยละ 72.5 ต้องปฏิบัติตามขั้นตอนเรียงตามลำดับ ร้อยละ 13.0 ทำงานตามหน้าที่ ร้อยละ 10.0 ทำงานด้วยความรับผิดชอบและร้อยละ 4.5 ทำงานตามใจรัก เอาใจใส่ด้วยความวิริยะ อุตสาหะ ในการปฏิบัติงานตามแผนชุมชนนั้น จะต้องปฏิบัติงานเรียงลำดับไปอย่างเป็นขั้นเป็นตอน จะทำอะไรก่อนอะไรทีหลัง จะเกี่ยวเนื่องกับไปผู้ตอบว่าการงานหรือควบคุมงาน เพื่อป้องกันการงานซ้ำซ้อนของงานโดยการให้ปฏิบัติเรียงลำดับขั้นตอนไม่มี ร้อยละ 72.5 ส่วนการปฏิบัติอย่างอื่นๆ ไม่สามารถลดการปฏิบัติที่ซ้ำซ้อนกันได้

จากตารางที่ 36 แสดงการปฏิบัติตามแผนชุมชน (เมื่อเสร็จสิ้นแล้ว) เมื่อปฏิบัติตามแผนชุมชนเสร็จสิ้นแล้วในขั้นตอนใด ขั้นตอนหนึ่งต้องมีการดำเนินการทางธุรการเพิ่มอีก คือ ร้อยละ 66.5 สรุปรายงานผลการปฏิบัติงานให้ผู้เกี่ยวข้องหรือชุมชนได้ทราบ ร้อยละ 16.5 ตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ร้อยละ 3.0 ทบทวนการปฏิบัติงาน ร้อยละ 14.0 ปรับปรุงการปฏิบัติงาน

สิ่งแรกที่จะต้องกระทำหลังปฏิบัติงานเสร็จสิ้น คือ การรายงานผลการดำเนินการให้ผู้เกี่ยวข้องหรือชุมชนได้ทราบ ผู้ตอบแบบสอบถามนี้ตอบว่าต้องสรุปรายงานผลการปฏิบัติงาน ร้อยละ 66.5

สรุป ตามประเด็นวิจัยระดับการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนันในเขตภาคเหนือได้ คือ การนำแผนชุมชนไปปฏิบัติตามที่ชุมชนมอบหมายอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 78.0 การปฏิบัติงานไม่เฝ้างานซ้ำซ้อนกัน จะปฏิบัติเรียงตามลำดับขั้นตอนไปอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 72.5 และเมื่อปฏิบัติงานแล้วก็จะจัดทำรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 66.5

การอภิปรายผล (Discussion)

สรุปผลการศึกษาระดับการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนันในเขตภาคเหนือได้ คือ การนำแผนชุมชนไปปฏิบัติตามที่ชุมชนมอบหมายอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 78.0 การปฏิบัติงานไม่เฝ้างานซ้ำซ้อนกัน จะปฏิบัติเรียงตามลำดับขั้นตอนไปอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 72.5 และเมื่อปฏิบัติงานแล้วก็จะจัดทำรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 66.5

สรุปผลการศึกษาระดับการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนันในเขตภาคเหนือได้ คือ การนำแผนชุมชนไปปฏิบัติตามที่ชุมชนมอบหมายอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 78.0 การปฏิบัติงานไม่เฝ้างานซ้ำซ้อนกัน จะปฏิบัติเรียงตามลำดับขั้นตอนไปอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 72.5 และเมื่อปฏิบัติงานแล้วก็จะจัดทำรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 66.5

สรุปผลการศึกษาระดับการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนันในเขตภาคเหนือได้ คือ การนำแผนชุมชนไปปฏิบัติตามที่ชุมชนมอบหมายอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 78.0 การปฏิบัติงานไม่เฝ้างานซ้ำซ้อนกัน จะปฏิบัติเรียงตามลำดับขั้นตอนไปอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 72.5 และเมื่อปฏิบัติงานแล้วก็จะจัดทำรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 66.5

สรุปผลการศึกษาระดับการนำแผนชุมชนไปสู่การปฏิบัติของผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนันในเขตภาคเหนือได้ คือ การนำแผนชุมชนไปปฏิบัติตามที่ชุมชนมอบหมายอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 78.0 การปฏิบัติงานไม่เฝ้างานซ้ำซ้อนกัน จะปฏิบัติเรียงตามลำดับขั้นตอนไปอยู่ในระดับมาก ร้อยละ 72.5 และเมื่อปฏิบัติงานแล้วก็จะจัดทำรายงานผลให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ 66.5

1. สมมุติฐานการวิจัย ข้อ 1.5.1 ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนันในเขตภาคเหนือ มีความรู้เรื่องแผนชุมชนได้อย่างถูกต้อง ระดับมากที่สุด ร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถาม (80 – 100%) ผลการศึกษาพบว่าผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนันในเขตภาคเหนือ รู้จักความหมายของแผนชุมชนอยู่ร้อยละ 74.0 ซึ่งอยู่ในระดับมาก (69 – 79 %) รู้จักประโยชน์ของแผนชุมชน ร้อยละ 73.0 ซึ่งอยู่ในระดับมาก (69 – 79 %) และรู้จักขั้นตอนในการจัดทำแผนชุมชนได้อย่างถูกต้องร้อยละ 47 ซึ่งอยู่ในระดับปานกลาง ร้อยละ (40 – 59%) ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับความรู้อยู่ในระดับปานกลางนี้ อาจส่งผลให้ประสิทธิภาพการทำงานการพัฒนาประเทศโดยภาพรวมของภาคเหนือของไทย มีความเจริญสุดหน้าไปอย่างล่าช้ามากเพราะผู้นำท้องถิ่นที่มีความรู้ความเข้าใจในบทบาทหน้าที่ของตนเองในด้านการพัฒนา

2. สมมุติฐานการวิจัย ข้อ 1.5.2 ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนันในเขตภาคเหนือ มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนชุมชนได้อย่างถูกต้องระดับมากที่สุด ร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบ

สอบถาม (80 – 100%) ผลการศึกษาวิจัยพบว่า ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือมีส่วนร่วมรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ปัญหาของชุมชนด้วยตัวเอง ร้อยละ 50.5 อยู่ในระดับปานกลาง (40-59%) เป็นผู้ทำการประชุมจัดทำแผนชุมชนด้วยตนเอง ร้อยละ 69.0 อยู่ในระดับมาก (69 – 79%) และมีส่วนร่วมในการตัดสินใจในที่ประชุมทุกครั้งมีร้อยละ 95 อยู่ในระดับมากที่สุด (80 – 100%) การมีส่วนร่วมในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารหรือปัญหาของชุมชนอยู่ในระดับปานกลางซึ่งโดยตำแหน่งแล้วต้องอยู่ในระดับที่มากที่สุด

3. สมมติฐานงานวิจัยข้อ 1.5.3 ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือ ได้นำแผนชุมชนไปปฏิบัติระดับมากที่สุด ร้อยละ 80 ของผู้ตอบแบบสอบถาม (80 – 100%) ผลการศึกษาพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถาม ร้อยละ 78.0 ได้นำแผนชุมชนไปปฏิบัติ ซึ่งอยู่ในระดับมาก (60 – 79 %) ร้อยละ 72.5 ได้มีการควบคุมงานและมีให้การทำงานซ้ำซ้อนกัน ซึ่งอยู่ในระดับมาก (60 – 79%) และเมื่อปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้วได้รายงานให้ผู้เกี่ยวข้องได้รับทราบ ร้อยละ 66.5 อยู่ในระดับมาก (60 – 79%)

ข้อสังเกตของงานวิจัย (Absorb)

เกี่ยวกับผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือ

มีความรู้ในขั้นตอนการจัดทำแผนชุมชนอยู่ในระดับ 47% ของผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด แสดงว่า มีความรู้เรื่องแผนชุมชนในขั้นตอนการวางแผนไม่ถึงครึ่งหนึ่งของผู้ดำรงตำแหน่งทั้งหมด (50%) ซึ่งประมวผลเป็นภาพรวมของผู้ดำรงตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ในเขตภาคเหนือแล้ว จะมีจำนวนรวมกันถึง 48,130 คน (ผู้ใหญ่บ้านมี 15,868 คน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน 30,736 คน กำนันมี 1,526 คน) มีผู้รู้ขั้นตอนการจัดทำแผนชุมชน 47% ก็ประมาณ 22,622 คน และไม่รู้เรื่องแผนชุมชน 25,508 คน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน เป็นบุคลากรภาครัฐ มีเงินเดือน มีอำนาจหน้าที่และกฎหมายรองรับหน้าที่ แต่ถ้าไม่มีความรู้ในการปฏิบัติหน้าที่มันก็จะเกิดการสูญเปล่าในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองการพัฒนาประเทศอีกหลายๆ ประการติดตามมา

เป็นสังคมมีผู้รับผิดชอบ คือ กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย หรือรัฐบาล จะต้องจัดฝึกอบรมให้ความรู้กับผู้นำท้องถิ่นให้มากขึ้น การเพิ่มเงินเดือน ค่าตอบแทน สวัสดิการให้กับผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนันให้สูงขึ้น เพื่อให้มีความคิด ความเอาใจใส่ขยันทำงานพัฒนาประเทศอาจจะไม่คุ้มค่าเฉพาะปัญหาที่แท้จริง จุดอ่อนของการพัฒนาประเทศจากการศึกษาวิจัยฉบับนี้ก็คือ

ผู้ตอบแบบสอบถามไม่มีความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับการคิด การวางแผนหรือการจัดทำแผน อย่างเป็นระบบ เพราะมีอยู่จำนวนมากที่คิดว่า จะปฏิบัติเมื่อทางราชการสั่งให้ดำเนินการซึ่งทั้งที่ ปรัชญาของการพัฒนา คือการช่วยเหลือประชาชนเพื่อให้ประชาชนช่วยเหลือตัวเองได้และ ประชาชนจะช่วยเหลือตัวเองได้เมื่อมีกระบวนการคิด การมองปัญหาอย่างเป็นระบบและ แก้ไขปัญหาเป็นเท่านั้นการพัฒนาจึงจะประสบผลสำเร็จ

ข้อจำกัดในการศึกษาวิจัย

1. การศึกษาวิจัยโดยใช้พื้นที่เป้าหมายในภาคเหนือเพียง 6 จังหวัดตามที่ผู้มาทำให้ได้ ตัวแทนประชาชนข้อมูลไม่ครอบคลุมทั่วถึงทุกจังหวัด
2. ระยะเวลาศึกษาวิจัย มีข้อจำกัดเพียงสามเดือนประกอบกับผู้วิจัยเป็นนิสิตการศึกษา ภาคพิเศษ (เรียนวันเสาร์ - อาทิตย์) วันจันทร์ถึงวันศุกร์ ต้องทำงานจึงมีเวลาศึกษาค้นคว้าน้อย ทำให้รายละเอียดน่าจะรู้ว่าจะศึกษาอีกมากมายอาจมีการตกลงไปและอาจจะฝากให้ผู้สนใจได้ ศึกษาให้ลึกกลงไปถึงปัจจัยต่างๆ ที่มีผลต่อระดับความรู้ ระดับการมีส่วนร่วมและการนำแผนชุมชน ไปปฏิบัติ
3. แหล่งข้อมูลกระจายอยู่หลายจังหวัดผู้วิจัยต้องลงไปเก็บข้อมูลในพื้นที่เอง และเสีย ค่าตอบแทนผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน กำนัน ที่มาให้ข้อมูล หัวละ 50 บาททำให้มีค่าใช้จ่ายสูง ทั้งค่าอาหาร ค่าเดินทาง ค่าที่พักค้างคืน และค่าตอบแทนผู้มาให้ข้อมูลเป็นต้น
4. การไปเก็บข้อมูลเมื่อมีผู้ให้ข้อมูลมาไม่ครบตามเป้าหมายก็จะเก็บข้อมูลเท่าที่มีอยู่ที่ไม่ ได้ให้ข้อมูลก็จะฝากแบบสอบถามใส่ซองปิดแสตมป์และเงินค่าตอบแทนแบบสอบถามไว้กับกำนัน และมีผู้ส่งข้อมูลกลับมาและไม่ส่งกลับมาก็มี กรอกแบบฟอร์มผิดพลาดหรือไม่กรอกแบบฟอร์ม ก็มี ฯลฯ
5. คณะวิจัยเขียนหนังสือมีลักษณะเป็นเอกสารตำราทางวิชาการไม่เก่งทำให้สำนวน การบรรยายในงานวิจัยมีความไม่ราบรื่นไม่สละสลวย ซึ่งก็ได้พยายามปรับปรุงให้ดีขึ้น